

Dato: 08.11.2013 Arkivkode: N-301 Bilag nr: Arkivsak ID: 13/23651 J.post ID: 13/176072
Saksbehandler: Helge Jørgensen

Behandlingsutvalg	Møtedato	Saksnr.
Sektorutvalg barn og unge		

LOVFESTING AV MEDVIRKNINGSORDNING FOR UNGDOM - HØRING

VIKTIGE PUNKTER I SAKEN:

Bakgrunn for saken:

Kommunal- og regionaldepartementet har i samarbeid med Arbeidsdepartementet og Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet sendt ut et høringsnotat om lovfesting av medvirkningsordning for ungdom.

Bakgrunn for høringsbrevet er NOU 2011:20 «Ungdom, makt og medvirkning» som ble behandlet av sektorutvalg BAUN 15.5.12. I rådmannens redegjørelse, som sektorutvalget vedtok som Bærum kommunens høringsuttalelse, viste rådmannen til følgende:

Bærum kommune har etablert ungdommens kommunestyre (UKS), elevenes fellesutvalg (EFU) og medbestemmelse ved fritidssentrene, men ikke et eget ungdomsråd.

Rådmannen har i forbindelse med tiltaket "Etablere løpende medvirkning barn og unge" i "Sammen for Barn og unge", utarbeidet forslag til tiltak som skal styrke barn og unges deltakelse og medbestemmelse. Forslagene er laget i samarbeid med UKS, EFU og ungdom og fritid.

Når det gjelder styrking av ungdomsråd som innflytelseskanal for ungdom, støttet Bærum kommune i sin høringsuttalelse at det utarbeides lovfastsatte nasjonale retningslinjer for lokale ungdomsråd.

Kommunal- og regionaldepartementet i samarbeid med Arbeidsdepartementet og Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet sendte 20.08.13 ut forslag om lovfesting av medvirkningsordning for ungdom på høring. Høringsfrist 25.11.13. I høringsnotat legges det vekt på at det er viktig at forskjellige aldersgrupper er representert i kommunale råd og utvalg. Både eldre og personer med nedsatt funksjonsevne har i dag lovfestede medvirkningsordninger. Ungdom bør ha det samme. Den forrige regjeringen ønsket å

lovfeste en medvirkningsordning for ungdom i alle kommuner og fylkeskommuner. Etter denne regjeringens oppfatning vil en formalisering av ungdommens rett til å si sin mening og bli hørt, gi et viktig signal til alle landets kommuner og fylkeskommuner om at ungdom skal ha reell innflytelse i politiske prosesser som angår deres hverdag der de bor.

Høringsnotatet viser til at medvirkningsordninger for ungdom vil være en god skole i demokrati og gi ungdommen mulighet og troen på at det nytter å delta i politiske prosesser. Det sender et feil signal til ungdommen at eldre, som både har stemmerett og er valgbare til kommunestyre og fylkesting, har rett til å bli hørt, mens unge uten stemmerett ikke skal gis den samme retten til en formalisert medvirkning.

Norsk institutt for by – og regionforskning (NIBR) har kartlagt politisk og administrativ organisering av kommunal virksomhet. De fant at ni av ti kommuner har etablert en representasjonsordning for unge. Dette viser at det finnes stor vilje til å inkludere unge mennesker i lokale beslutningsprosesser. Det er stor variasjon i hvordan kommunene legger opp sitt arbeid med barn og unges deltakelse og innflytelse og ulike lokale varianter har vist seg svært levedyktige.

Gjennomgang og harmonisering av regelverket for medvirkningsordninger

Ved et ønske om å lovfeste en medvirkningsordning for ungdom, er det naturlig å foreta en gjennomgang og harmonisering av regelverket for medvirkningsorganer generelt. Det er uheldig at så beslektede og parallelle regelverk er regulert i ulike særlover og forvaltet av ulike departementer. Denne dobbeltreguleringen gjør regelverket unødvendig komplisert og vanskelig tilgjengelig for kommunene, særlig under en konstitueringsprosess.

Hvordan regulere en medvirkningsordning for ungdom?

Svært mange kommuner og fylkeskommuner har allerede et medvirkningsorgan for barn og ungdom. I høringsnotatet legges det vekt på at en lovfesting utformes på en slik måte at kommunene så langt det er hensiktsmessig kan beholde eksisterende, gode løsninger. Arbeidet med barn og ungdoms deltakelse og innflytelse bør ha rom for ulike metoder og arbeidsformer.

Medvirkningsordningene er å anse som en del av kommunenes interne organisering, og som en del av det demokratiske systemet i kommunene. Lovprosjektet om medvirkningsordninger i kommunene har som vist ovenfor som mål at regelverket blir samlet i en felles lov, enten i kommuneloven eller i en ny felles særlov som skal forvaltes av Kommunal- og regionaldepartementet.

To forslag til løsning

Alternativ a:

En egen generell bestemmelse i lov 25. september 1992 nr. 107 Om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) om særlige medvirkningsorganer, pålegger kommunene å ha slike ordninger for unge, eldre og personer med nedsatt funksjonsevne. Detaljerte regler som er tilpasset de enkelte ordningene kan fastsettes i forskrift.

Alternativ b:

En egen felles særlov om særlige medvirkningsordninger i kommuner og fylkeskommuner, der alle ordningene lovfestes.

Begge alternativene legger opp til at Kommunal- og regionaldepartementet overtar forvaltningsansvaret for dette regelverket. Det er naturlig da ordningene kan sees på som en del av kommunenes organisering for bedre samhandling med særlige brukergrupper.

Behandling i Ungdommens kommunestyre (UKS)

Rådmannen har lagt fram saken for UKS. De har levert sin egen hørings som ligger som vedlegg i saken sammen med høringsbrevet.

UKS sier i sin uttalelse at de er enig i en lovfesting av medvirkningsordning for ungdom. Det legges vekt på at ungdom er fremtiden, og det er naturlig at ungdommens meninger skal bli hørt.

UKS har forsøkt å samarbeide med andre nærliggende ungdomsmedvirkningsorganene, men de har hatt problemer med at det er forskjellige ordninger i den enkelte kommune. UKS anbefaler ”forslag B”.

UKS mener at ungdom skal ha en sterkere påvirkningskraft i saker som angår ungdom, og ønsker at medvirkningsorganet for ungdom skal tillegges formell beslutningsmyndighet.

UKS ønsker at medvirkningsorganet får en forslags- og innstillingsrett i alle organer i saker som omhandler ungdom. UKS ønsker at hver skole skal sende faste representanter på møter i disse medvirkningsorganene og at de ikke skal stille til valg.

UKS ønsker at det skal lovfestes en lik medvirkningsordning for ungdom i hele Norge.

Rådmannens anbefaling

Bærum kommune har i tidligere høringsuttalelse støttet at det utarbeides lovfastsatte nasjonale retningslinjer for lokale ungdomsråd. UKS anbefaler alternativ b) – en felles særlov for medvirkningsordninger i kommuner og fylkeskommuner.

Rådmannen viser til den gode erfaring kommunen har med UKS. Rådmannen mener det er et hensiktsmessighetsspørsmål hvorvidt medvirkning skal reguleres i særlov eller i kommuneloven.

At en slik generell lovbestemmelse tas inn i kommuneloven – loven som gir bestemmelser om styringen av kommunene og fylkeskommunene – viser at man tar ungdommen og andre grupper som skal medvirke på alvor. Det er dessuten uheldig med særlov(er) som gir en mer fragmentarisk lovgivning innenfor kommuneområdet.

Forslag til vedtak:

Bærum kommune ønsker en gjennomgang og harmonisering av regelverket for medvirkningsordninger velkommen. Bærum kommune har god erfaring med Ungdommens kommunestyre og andre medvirkningsordninger. Langt på vei er valget mellom å innta en a) generell medvirkningsbestemmelse i kommuneloven eller b) en særlov for medvirkning innenfor kommune- og fylkeskommunesektoren et hensiktsmessighetsspørsmål.

Bærum kommune mener alternativ a) vil være et godt valg. Ved det viser en at medvirkning hører sammen med styringsbestemmelsene for kommuner og fylkeskommuner, og en vil også unngå fragmentering av lovgivningen innenfor sektoren.

Erik Kjeldstadli

Anne Margrethe Lindseth

Vedlegg:

Høring - lovfesting av medvirkningsordning for ungdom (L)(631927).pdf	2072656
Høringsbrev om lovfesting av medvirkningsordning for ungdom (L)(631708).pdf	2072657
medvirkningsordning høringssvar.docx	2146161

Hørings svar ang. lovfesting av medvirkningsordning for ungdom

UKS takker for å bli spurt om vår mening i denne saken.

UKS er enig i at vi skal ha en lovfestning av medvirkningsordning for ungdom. Ungdom er tross alt fremtiden, og derfor mener UKS at det er naturlig at ungdommens meninger skal bli hørt.

UKS har forsøkt å samarbeide med andre nærliggende ungdomsmedvirkningsorganene, men har hatt problemer med dette grunnlegget forskjellige ordninger i hver enkelt kommune. UKS mener derfor også at det bør lovfestes hva slags ordning det burde være og at vi derfor er for ”forslag B”.

UKS mener at ungdommen skal ha en sterkere påvirkningskraft i saker som angår ungdom, og ønsker at medvirkningsorganet for ungdom skal tillegges formell beslutningsmyndighet. UKS ønsker at medvirkningsorganet får en forslags- og innstillingsrett i alle organer når det kommer saker som omhandler ungdom. UKS ønsker at hver skole skal sende sine faste representanter på møter i disse medvirkningsorganene, og at de ikke skal stille til valg.

Igjen takker vi for muligheten til å svare på dette. For å konkludere ønsker UKS at det skal lovfestes en lik medvirkningsordning for ungdom i hele Norge.